

Діло

Виходить щодня рано
крім понеділів.

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринний 15., II. пов.
Конто почт. шпал. 26.726.
Адреса тел. „Діло—Львів“.
Число телефону 261.
Рукописів
редакція не зберігає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорській:

місячно . . . . . 270 К.
чвертьрічно . . . . . 8—
піврічно . . . . . 16—
півлітньо . . . . . 32—

у Львові (без доставки):

місячно . . . . . 240 К.
чвертьрічно . . . . . 7—
піврічно . . . . . 14—
півлітньо . . . . . 28—

За виїзду адреси
платять ся 50 с.

Ціна оголошень:

Стрічка петитова, двохшартова 40, в надісланні 60, в оповістках 80 с, в редакційній часті 1 К. Повідомлення про вичаї і заручки 150. Некрологія стрічка 1 К. Сталоголошення за окремою уголовою. **Одяг привітряк коштує у Львові 10 с. на провінції 12 с.**

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейно.

Львів, 23. мая 1917.

Ми є свідками розпучливих зусиль польської преси ослабити значає українського руху за кордоном. І яких способів вона до цього уживає! Одні відомості заганоє, інші містять на невидним місцях, ще інші представляє в відповідним освітленю, а при тім усім стараєть ся прибілизити значає тих вістий, які говорять про неприхильність відомих російських політичних кругів до українства. І виходить таке розділене світла від тіний; що цілий ряд mnogочисленних українських з'їздів, зокрема загально-український національний з'їзд ухвалив домагати ся автономії України в російській федеративній республіці; що за тим домаганем став з'їзд представників більше ніж мільона Українців жовнірів; що україніауєть ся публічне житє на Україні; що визначні українські діячі займають важні місця в державній адміністрації, — се все дрібниця. Але коли хтось там невідповідальний кинув погрозу розігнана російської конституанти багнетами, то сю фразу треба зараз приписати міністрів Керенському і повторити її при кожній нагоді; коли відомий українфоб Шульгин у відомім „Кієвлянині“ з перелюбом скликав одностудців до боротьби з „українською гіпнозою“, яка — як сам признає — гроить захопити все, що живе на Україні, — то се такі важні річі, що польська преса не занедає їх помістити під як найсензаційнішими титулами, як найбільшми буквами, таї ще додати коментар, які вони важкі.

Сю розпучливу боротьбу польської преси з українською дійсністю можна зрозуміти. Як жеж тут погодити ся з тим і давати вірний образ того, чого так не бажаєть ся, що так ненавидить ся, чого існуванє так уперто заперечувало ся?

Щоб не сгати далі, пригадаймо собі тільки, як ставила ся польська преса до українства в Росії за останні три роки, підчас теперішньої війни. Не говоримо вже про пресу в стилю „Stow a polsk ogo“, яке зараз по вступленю російських війск до Львова стало на становищі „Нового Времени“ і „Кієвлянина“, що української нації не тільки нема, але й не сміє бути, та що тих, які свідчать про її існуванє, треба винищити. Та не інакше становище, тільки з иншим політичним виводом, заняла також та часть польської преси, яка виступала під антиросійським прапором. Вся вона в один голос весь час „доказувала“, що українського руху в Росії нема й не може бути, що брати українство під увагу у воєнно-інтернаціональних комбінатіях значить бути утопістом, та що одинокою політикою супроти українських земель відвоєнованих від Росії, є влучити їх в плянований польський державний організм в цілі спольщеня. Таке писав навіть „сам“ п. Лев Васілевський, соціаліст, автор книжки про українське національне відродженє, покликуючи ся на свою повагу знавич українських відносин і безсторонності соціаліста.

Сю „реальну політику“ почато вже також від валивом польських поряд приміювати: бачимо її в повнім розмаху в Холмщині, бачимо її на Волині.

Аж тут серед того вибухає в Росії революція, яка бе по лицю всі ті польські заповнення про неіснуюванє українського руху в Росії. Показуєть ся, що український рух в Росії не тільки існує, і то в такій величї й силі, слїпить очи ворогам України і кидає їх в розпуку, але також, що перед революцією був він з огляду на свою непримиримість до царизму на строгий прихильно до осередних держав.

По такім ударі, яким є резолюційна дійсність на закондонній Україні для Польків, не дивниця, що польська преса проявляє такі розпучливі зусиль, щоб ту дійсність обезцінити.

Заява „Української Громади“ представників 5-ої армії.

Відень, 15. мая 1917.

(Ф. К.) „Новое Время“ в дня 25. цвітня доносить:

На з'їзді делегатів 5-ої армії зорганізувала ся „Українська Громада“, яка на загальних зборах делегатів дня 7. марта оголосила одностудно принету нею таку декларацію: 1) В справі війни „Українська Громада“ представників 5-ої армії уважає необхідним йти разом і згідно з усім народом російської держави, причім „Громада“ думає, що війну треба довести до побіди і мир треба заключити без загарбана чужих земель в відбудовую зруйнованих малих держав. Не маючи на цілі накидати кому будь своїх ухвал, але висловлюючи сердечне бажанє мати у своїй сімї синів єдиної України, що живуть під польським ярмом, ми настоюємо на те, щоб лишити решті населєня українських земель, як того забажають наші брати, долучити ся до вільного сьогоднішнього російської України. У питаннях державної політики „Українська Громада“ думає, що Україна повинна лишити ся у складі будущей російської республіки на основах федерації. Сї основи виробляєть Установчі Збори. Але організації внутрішнього ладу і управи України треба лишити місцевому українському Установчому Соймови, якому треба полішити порішенє земельної справи на Україні по правилу: земля належить до народу і находить ся в посіданю хліборобів, які працюють на ній“. Закликуючи всі народности російської держави до вільного, рівного, братерського єднаня, ми Українці з свого боку обіщємо піддержувати всі їх культурні демократичні змаганя на добро Росії і народа. Предсідатель: полковник Присовський, товариші предсідателя: сапер Рибець, прапорщик Селецький; секретар: д-р Голобородько.

З українського життя за границею.

Львовина, 4. мая 1917.

Небавом виїде з друку 7 число „Revue Ukrainienne“, зредагованє Євгеном Бачинським, присвяченє російській революції та праці Союзу визволеня України серед полонених. В тім числі буде поміщена теж статя про волинські школи.

В цвітні відновила свою діяльність Українська Громада в Парижі, в якій хагї відбувають ся вже сходини, перебуваючих там Українців. В члені Громади вписали ся теж 3 жовніри з російського корпусу, який бєть ся у Франції. Дня 22. цвітня відбули ся в товаристві збори, присвячені памяти помершого в Канн коло Ніци Івана Тютюнника, відомого з участі в українських революційних організаціях.

Рібо про французьку офензиву і про основи мира.

ПАРИЖ (Ткб.) Палата послів зібрали ся знова. В обрадах над інтерлєяціями в справі послідної офензивы президент міністрів Рібо заявив, що мало ся за великі надії, поповнено блуду у виконаню, але не треба її прибілизувати ні зменшувати подій. Правительство зарядило зміни в начальнім проводі.

Рібо просив Палату відложити обради про російську революцію і приступленє єдинених держав до війни на необмежений час, бо ро-

сійське правительство запросило французський кабінет на нараду. Російське правительство аложило заяву, яка нас зовсім вдоволяє — говорив Рібо: в першій мірі воно бажає привернути в армії найострішшу карність, бо в тім є питанє існуваня російського народу.

ПАРИЖ (Ткб.) На засіданю французької палати послів президент міністрів Рібо відчитав телеграму, яку прислав йому російський міністер заграничних справ. Сказано в ній, що Росія не забуде Франції і її подяву гідних діл, що стягають на себе на заході маси неприхильських війск і помагають в сей спосіб віднові російських сил. Рібо додав: Приймаю іменем краю ті слова подяки і довіря. Ідемо разом з Росією, яка остала нам вірна. У неї ніколи не прийде в рахунок окремий мир.

Російський міністер слушно схарактеризував софізмат, який Німці надужили фрази „без анексії і без відшкодованя“, а се наміром задержати для себе загарбані нам колісь провінції. Німеччина бажала війни. Вина спаде не на нас, тільки на них. Будемо домагати ся приверненя давного стану. Не буде ніяких анексії, а се приверненє буде полагати на праві і справедливості та буде свідчити про варварство, а яким Німеччина відносилась до окупованих наших боластий. Мир без відшкодованя — сього Росія не скаже. Одначе бути йти не о воєнне відшкодованє, яке накладатє ся як кару; тут буде йти о пошту і діло справедливості. Цілий світ буде трибуналом.

Слушно сказав один російський генерал, що є смішно річу робити якісь мирові пропозиції без добрих між тим, коли Німеччина має ще в руках часть Франції, Росії, Бельгії і Сербії. Будемо далі вести боротьбу не в дусі зобичий і анексії, тільки тому, щоби відібрати те, що було нашою власністю. Франція не дасть поневолити ніякого народу, навіть неприхильського, бо признає свободу всіх народів. В дни побіди буде Франція кликати не о пімсту, тільки о справедливість. Ходить о те, щоби мир був тривалим. Мусимо знищити мілітарний деспотизм. Коли німецький народ се признає, буде можна лєкше осягнути мир. Бажаємо, щоби російській війска знов дістали ся в руки своїх провідників і зі своєї сторони почали офензиву. Нехай Росія виповнить свій обовязок, а не будемо нічого боятися.

Наші вороги побачить, як їх надії обернуть ся в ніщо. Вони будуть просити може о мир не для ока як нині фальшивим і підступним способом, а отверто і під умовами гідними Франції. А коли вони не будуть просити о мир, то ми зуміємо його змусити.

З'їзд російських офіцерів.

ПЕТРОГРАД (Пет. Аг. дня 23. мая). Сьогодні збираєть ся конгрес делегатів офіцерів з цілої Росії.

ПЕТРОГРАД (П. А.) В головній квартирі зібрав ся перший конгрес представників офіцерів усієї оружної сили. Конгрес отворив ген. Алексєєв пригадуючи делегатам клич „вітчина є в небезпечі“, який дав ся чути перед кількома днями. Сей клич був зовсім оправданий тому, що боева сила російського війска іза не-порозумінь і недовіря між офіцерами і жовнірами сильно зменшала ся. Російська армія, сказав генерал, ще вчора така страшна, находить ся нині в стані зловіщого немоці і то супроти страшного, завязаного і сильного неприятеля, який витягає свою захланну руку до дальших провінцій підданної Росії і не вдоволяєть ся обсадженими вже областями.

Генерал вівзав офіцерів, щоби зараз по повороті до полків доложили найбільших зусиль в цілі усунєня всіх внутрішних непорозумінь в армії, приверненя карності і щоби всіми способами старали ся о те, щоби офіцери і жовніри сильно єдинені були знов спосібні до побіди, без якої є неможливе спасенє Росії.

Предсідатель з'їзду полковник Новосиль-

гов сказав: Будьте певні, що вте, що є в нашій силі, зробимо, щоби повернути війську його боєву силу.

Швайцарські Росіяни про окремий мир.

БЕРН (Ткб). „N Zürcher Ztg.“ одержала від перебуваючих в Швайцарії єврейських Росіян довше письмо, в яким сказано: В новім російській кабінеті панує одностайне і непохитне бажанє мира, яке нині відповідає бажанню всіх кругів російського народу і армії. Англіїське і французьке правительство мусять тепер як найскорше подати яснї і конкретнї відповідї на російську мирову формулу. Коли відмовить ся сеї відповідї, то для російського народу вирине konieczність окремого мира з полярним союзом, тому що скорий мир не тільки зможе здержати свободну державну форму в Росії, але також оберегти Росію перед цілкомитим політичним, суспільним і економічним поразенєм. Англіїське правительство понесло би тоді відповідальність за окремий мир і за події, які в такім випадку мүсли бї наступити. Після найновіших інформацій, що прийшли з Росії обуренє населеня проти Англіїців, Америціанів, по частї також проти Японців дійшло до найбільшого ступня. Треба тільки відмови, про яку згадано, а прийде до вибуку. Мердованє англійських і японських офіцерів, що мало місце на фронті, було би тільки за бажкою супроти свого, що стало б ся тоді.

Російська загранична політика.

РОТЕРДАМ (Ткб). N. R. Courant доносить: „Daily Tel.“ доносить з Петрограду: Всї справи заграничної політики мають бути від тепер розглядані спеціальною комісією, до якої мають належати Терещенко, Львов, Керенський та ще один представник соціалістів, мабуть Церетелі. Номінацію Сазанова на амбасадора в Лондоні відкликано.

Добруджа і Македонія в руках Болгарії — не в анексіїю.

КОПЕНГАГА (Ткб). „Veitjnska Tidende“ доносить із Стокгольму: Постійний соціалістичний андїл відбудує 22. с. м. першу конференцію з поміж намірених конференцій, а саме з депутатами болгарських соціалістів. Вони заявили, що принципово є за миром без анексії, додади одначе, що набувє Болгарією Добруджа і Македонії не можна вважати анексією.

Новий президент Палати послів.

ВІДЕНЬ (Ткб). Як довідуємо ся. Цесар за іменував на протяг найближчої сесії Державної Ради президентом Палати послів тайного радника Альфреда кн. Віндшгреца, а віцепрезидентом тайних радників Макса Егона кн. Фрстенберга, Альойза кн. Шенбург Гартенштайна і Ернста гр. Сільва Тарука.

Покликаня до палати панів.

Львів, 23 мая 1917.

При теперішніх покликанях до палати панів покликано з Галичини 9 Поляків і одного Українця.

Покликаний п. Олександр Барвінський уродив ся в 1847 р. в священничій сімї, з якої вийшли також його брати док. Володимир, перший редактор „Діла“ і док. Осип, автор трагедії Павло Полуботок. По скінченню фільольогічно-літературних студій в університеті став п. Барвінський професором учительської семінарії і працював на сім становищах довші роки в Тернополі, звідки переніс ся до Львова.

На літературно-науковім полі розвинув широку діяльність як автор шкільних підручників і заслужив ся як видавець історичної бібліотеки. В призначенні літературно-наукового заступ Наукового Товариства ім. Шевченка іменувався його дійсним членом.

Громадянську діяльність розпочав п. Барвінський ще як ученик висших гімназійських класів. Брав діяльну участь в перших починках народолюбської громади. Містив плоди свого пера майже в усіх українських видавництвах.

В Тернопільщині організував читальні. З перенесенєм до Львова розвивав він діяльність як політик і парламентарист, не пошехуючи й інших областей діяльності, між ин. був якийсь час голосвою Наукового Товариства ім. Шевченка. В політиці був разом з п. Романчуком головним автором угоди з 1890 р., при якій витревав аж до кінця своєї парламентарної кар'єри. Коли народові відкрили ся від угодової політики, він заложив дневник „Руслан“, намагаючися утворити нову політичну партію, якій в кінці надав фірму християнських суспільників.

На педагогічній полі працює п. Барвінський доси як член Краєвої Шкільної Ради.

В 1893 дістав п. Барвінський ордер зєліної корони III. вляси, а в 1910 р. титул радника двора.

Змаганя до відорваня України від Росії?

Львів, 23 мая 1917.

„Koenische Zeitung“ доносить, що в Україні приходять до Петрограду тріпожні вісти. Комісарі робітничько-жовнірської Ради звіщають, що національнє федеративнє змаганя на Україні є добре прїготовлені. Ціль тих змагань, повне відорванє України від Росії.

„Наші домаганя“.

Відень, 20 мая 1917.

(Ф К) В останнім числі „Української Живни“, що виходить в Москві, надрукована заява українських організацій п. з. „Наші домаганя“. Заява підписана: Союзом українських федералістів, московським комітетом українських соціалістичних революціонерів, редакціями журналів „Українська Живня“ і „Промінь“ та української секції славянської культури.

Домаганя, які представники української демократії ставлять перед новим правительством, є в головнім слїдуючі:

„Питанє ґрунтовної перебудови Росії підїмуть Установчі Збори, які обіцяно скликати у найближшій часі. Там будуть поставлені основні програмові питання перемїни Росії у вільний та рівноправний союз народів, які входять у її склад і наші старовинні, завшні поколіннями борили ся за добро народу домаганя широкої автономії України в рамках російської федерації повинні станути на чергу. Ми сподїваємо ся, що там і між вибранцями „державного народу“ знайдуть ся люди, які спроможуть ся оанити, яким добром, якою гарантією успіхів, якою заставою внутрішньої злуки та жерелом притягуючої сили буде для Росії і для самої великоруської народності перетворенє Росії у федерацію, припиненє монополію державности самого лиш великоруського народу і признанє державних прав иншим націям Росії.“

Але цілий ряд заходів — говорять автори заяви — повинні і може бути здійсненим новим правительством негайно.

Таким є заведење місцевих мов у зносинах населеня з урядами, організація навчання в рідній мові в школі, відповідно до складу її учнів та складу населеня даної місцевости, негайнї заходи для підготовленя учителів для навчання в рідній мові, урядового та судового персоналу для веденя справ у місцевих мовах, негайне здійсненє засади територіального комплектованя війська.“

Се загальні невідкличні потреби всіх народів. Для Українців істнує — як підчеркує заява — ще цілий ряд витань, получених з військової та окупаційної Галичини.

„До і ми нічого не чуємо про поворот на державний кошт всіх примусово висланих т. зв. „вїткачів“, про увільненє в заслання та уdlленє не лиш права, а й можности повороту, або на жаданє вільного вибору місця мешканя до кінця війни всім висланим в Галичини. Питанє про уdlленє прав вільного мешканя осіб, висланих воєнними урядами іза політичних підозрінь, поставленє о стільки непевно, що дозволяє всякі вїмки. Приходять відомости, що навіть при увільненю ввизнї, не виключаючи каторжан, чужї підданці, примїром Галичане Українці, засуджені за участь в політичній русї ранїшого часу, лишают ся увязненими і т. д.“

Супроти продовженя війни необхідно установити, що у згоді з проголошеними засадами нового ладу повинна бути усунена всяка думка про анектованє війською нових провінцій, не запитавши їх населеня, в умєвах, що гарантують вільний вислів бажань його. Розуміється ся, що нова Росія, перемінена у вільну федерацію національним ладом не лиш перестанє бути погрозою то пугалом сусїдів, а на відворот, може розвинути в собі навіть аначну притягуючу си-

лу. Але у всякому разі приєднанє до неї нових членів повинно бути результатом їх вільного бажаня. Се необхідно треба виявити цілком ясковано і відносно окупованої Галичини.

Бразилія проти Німеччини.

РІО ДЄ ЖАНЕЙРО. (Авас) Президент республіки підписав рїшення, яким вказав конгрес, щоби він заявив ся в справі відкликаня декларації неутральности з л. 28. цвїтня у війні між Зєдіненими Державами і Німеччиною. Сподїють ся, що конгрес значною більшістю голосів ухвалить відкликати декларацію.

НОВИНКИ.

Львів, 23 мая 1917.

— В справі воєнних шин ходять між українською суспільністю в Галичині ржні трівожні вісти (про скиданє мап України, про переслїдуване укр. учительок і т. д. і т. д.) Злїшним є докладнїше пояснювати, що сих вістий годї опублікувати й зробити з них ужиток в парламенті, міністерствах і начальній командї армії, поки не отримасмо докладних олісий надужить про те: 1) хто, 2) коли, 3) де, 4) що і 5) при кїм зробив. Свідком може бути й дана учителька чи учитель, котрїй приказано зняти карту України, відпроводити укр. дітїй до чужої школи і т. п. Коли описи пропадають, то треба їх адресувати до Цесарської Кабінетової Канцелярії у Відні, де йдуть без цензури. Окремо передавати послам.

— Побір до Українських Січових Стрільців. Ц. і к. команда рекрутського уряду У. С. С. установленого розпорядком ц. і к. Найвисшої Команди Армії з 8. цвїтня 1917 ч. 31.869 повідомляє отрим., що до Укр. Січових Стрільців можуть вступати: а) ті, котрих при послїднім перегляді признано нездїлними до військової служби, б) всі роджені 1900, 1901 і 1867, які покищо не обовязані до військової служби, в) ті висуджені стрільці, яких при новім перегляді знову признано до військової служби здїлними. Згодшуватись можна писемно або усно в названім уряді в Стрию (ринок ч. 25, 1 поверз). Названі під а) мають викласти ся послїдню перегляду (Landsstimmungsblatt). Названі під б) мають подати свій рік уродженя і дозвол родичів або опікунів на вступленє до У. С. Зголошенє одержать лист зголошень. Коли більше число осіб з одного повіту зголосить ся, приїде на місце відпоручник уряду. Всєх гр. кат. парохійців уряди просять ся о надїслани списів всіх молодців уроджених в літах 1900 і 1901. Всї письма до Рекрут. Уряду можна посилати безплатно через полеву почту ч. 333.—Ц. і к. Команда рекрут. Уряду Укр. Січових Стрільців.

— Дорїжничий додаток для урядників. На днях відбула ся у міністра скарбу д-ра Шліцимлера конференція в справі підвищеня дорїжничого додатку для державних урядників. На конференції рїшено за згодою міністра підвищити до теперїшній додаток о 50—100% і виплатити підвишкву в двох ратах: 1 червня і 1. жовтня.

— В громадах Мацощинї і Селешків жовк. повіту відбуло ся народне торжештво, посвяченє чести упавших героїв українського стрільства на горі „Маківцї“ дня 6. і 13. мая з слїдуючою програмою: 1) в церквах по богослуженю парастас; 2) перед читальнею „Просвіти“ в Мацощинї серед села, в Солошинї під церквою водосвяте; 3) промова, закїнчена трикратним „Вїчна пам'ять“ поляглим, „Слава!“ живим борцям. „Нехай жинє!“ монархови і Найвисшїшому Панови Карлові І, як головному зовдовни; 4) при свїтї народного і звїстрільського ймену та соїльського і стрільського, січового маршу вбївнє в шит цвяхів. Зібрано на цілі стрїлцтва, для убогої кухні в Жовкві і на „Сирїтський Захист“ ім. митрополита гр. Андрія Шептицького в Жовкві суму 233 кор. Солошин — годї не підїєти на тім місці — вогнім не дописав, бо Солошинці майже всі, вислухавши гарно всего, в хвилі ебївнаня цвяхів в шит — кромї деяких дївчат і жінок — завернули домів. Аж гідко було дивити ся на се, а майже, соїсичинські громадяни!

— Управа школи ім. М. Шашкевича у Львові при вул. Скарбківській 26 подає до відома, що приватні іспити зі всіх чотирох клас для хлопців і дївчат будуть відбувати ся через цілий місяць червень 1917 р. До іспиту треба метрику хрещеня. Оплата 10 К.

— Рухливий кружок Українок в Стрию при співучастї всіх інших українських організацій в Стрию устроїв 7 і 8. мая с. р. 2 концерти в Стрию в честь Т. Шевченка. З чистого доходу 1.300 К. призначено квоту 400 К. на захист ім. митрополита А. Шептицького; 400 К. на

вдови і сироти по жовнірах ц. і к. армії до рук полковника Манека; 400 К. на інвалідів У. С. С.; 100 К. на стрілецьку музику; сibi послані квоти до рук отам. д. ра Н. Прыяка. Команда Коша складає за сей щедрій дар стрийським громадянкам і громадянкам ширю подяку.

— Жиди в Польській Королівстві. Польські чиновники нарікають на те, що в деяких містах Польського Королівства заводять ся „szady zydowskie“. І так в Бендаїні, де міська рада складає ся з самих жидів, управа міста рішила надавати всякі публичні обов'язки і в жидівським жаргоні. В Соколові рада міська складає ся з 4 жидів і 2 християн а жидівську школу признає публичною, з тим, що її учні будуть побирати свої платні з міських фондів.

— Навий правдеме поживи. До нової максимальної тарифа на шини предмета поживи, яка буде обов'язувати від 23 с. м. вставлено як новий предмет поживи „кничину“, якої ціна вноситься 24 сот. за 1 кг.

— Відзначене по смерті. Лікар поручник Роман Носковський, що погіб герейською смертю на Італійським фронті, отримав в признанню знамениті і повної пожертвована служби перед ворогом золотий хрест заслуги на стязці медалі хоробрости.

З Жовківщини.

Евакуовані. — Реалізації. — Примусові роботи. — „Відбудова“. — Наша праця.

Ідучи за покликком, помещеним свого часу в „Ділі“, щоби подавано час від часу вісти, що діється у нашину пору на провінції, пересилаємо отсим инуку відраваніх, але правдивих вістих з нашої Жовківщини.

Зачинаємо від найтрагічнішої. Розуміємо під сим словом сю сумну подію, що у нашім повіті розміщено по селах евакуованих і полишено їх без всякої опіки. Що не мислимо і неможливе ніде в світі, ні в якій закутку навіть західній Галичині, то все можливе по сім боці Сяну, значить в східній часті Галичині.

Се факт! І нехай наші сусіди не знають як вихресчують ся і незнають якими епітетами обкидають наш народ і його політичну репрезентацію за те, що вона ставить своїм кличем домагані поділу Галичини, ніщо їм не допоможе, бо ріжкі і суржні на жаль факти говорять переконуючо про се, що Галичини такі вже поділена на західну і східну часті ними самими, бо що можливе в східній часті Галичині, те рішучо виключене в західній і навпаки. Так вертаючи до евакуованих, подасмо отсею дорогою до відома, що кількадесят родин не побирає ніякого призначу військового від коли їх виселено, тому дити, що квоти їх, зглядно платничі аркуші стигуда повітова комісія причинкова в Жовкві щоби їх предложити Сейтлії ц. к. Комісії краєвій в Бялді. І вийшло таке, що люди босі, голодні, обдерті, без одного сотика при душі вже в ласки людей і Бога перезиували, тепер дикують свіжим весняним воздухом і чекають дальше на свої квоти. В тій справі Повітовий Організаційний Комітет звертає ся до ц. к. старства, поодинокі священники в імені евакуованих інгерували також зі своєї сторони в повітій комісії причинковій в Жовкві, звідтам йшла відповідні представлення, уряді парохіальні так само писали від себе, все на дармо. Ніякої відповіді нема і чи не трагізм се? Хати нема, хліба нема, одожи нема, діти босі і обдерті, державної підмоги нема, тай причину військового нема, а чому? Хіба тому, що ті нещасливі жертви війни лишили ся між нами в своїй часті Галичині, між своїми людьми, инакше годі собі се витолкувати.

Деякі громади за зазивом місцевих душпастирів зоржили для тих жертв дещо під велидень, як пр. Жовтанці, Скварява нова, Мокротин, Глинсько, Мацощин, але і громади в тім ділі безсилні, бо тут ходить не о доривочний, але о плізовий ратунок, а се вже належить до держави і до її чинників, не інакше. Тому просимо отсею дорогою, щоб відповідані чинники вглянули в отсею пекучу справу і займили ся краще, як до тепер, тими, які хіба много, певно найбільше від сей війни потерпіли, бо не лиш вислали своїх мужів і батьків на війну, але розрашдали ся із всім, що найдорожшого мали і все то стратили, тож заслуговують хіба на се, щоб їм подано ратунок і щоб ними в відповідані спосіб заопікувано ся.

Друга болюча справа, то забирање від го сподарів і господинів в біжа, бараболі, то що. Все дихати годі. Народ дає, що треба признати, дуже охотно, як має лиш і розуміє се, що держава і ц. і к. армія потребує всего, але повинна прецінь бути границя у всім.

Сі жалі підносили наші селяни на сходинах фліл „Сільського Господаря“ дня 1. мая с. р. в Жовкві, на яких присутній був репрезентант дрессего тов. „Сільський Господар“ о. Г. зі Львова і на основі тих жалів мала таки сега дня плати телеграма до міністра викликаня п. Герфара, а відділ жовк. фліл „Сільський Господар“ мав тимчасом з брати потрібний матеріал і вислати його нашім Парла. Репрезентації.

Гарнійше вже справа стоїть в сім році з примусом робіт, може не всюди, бо годі всюди бути і все бачити. Але гарнійше б'дай о стільки, що в тім році обраблять ся примусом не лиш двісьять поле, але так само дстає робітника, вова, плуг і кождей господарчи господарня, як лиш зголосить ся. Для порядку в селі вставлені т. зв. фельдшандармитож, де трафить ся добра і вирозуміла людина, так добре, але де трафить ся безогляда людина, там чисте вебло. Урядують в громадах т. зв. „живий комісії“, та, що правда, вони безсилні, бо кождей признає, що більшою від неї властю орудує кождей жандарм, навіть лядштуріст в часі війни від не знаєти якого гуртка шивільних горожан, а ще до того на селі.

Про якусь відбудову у нашім повіті нічого не чувати. Може щось аж тепер річуть ся робити, бо в справі відбудови повіту відбула ся нарада дня 1. мая с. р., скликана головою фліл „Сільського Господаря“ о. Мариновичем до Жовкви. Також фліл „Сільського Господаря“ відкрила вже в Жовкві повітову канцелярію правної поради головно в справах відбудови, отже безперечно, що та канцелярія маюча таку гарну задачу перед собою, зможе много зробити для повіту, та годі не віднести на отсім місци одної уваги, а то, щоб устави раз тертя і непорозуміння, щоби не висувано наперед особистих цілей, але щоби однією цілю і заміром кождої правої одиної було — служба і праця для рідного народа. Кождей нехай уважає себе ні ні за робітника і жовніра, а не за провідника і генерала, а тоді чи той, що стоїть на чолі, чи сей, що стане накінці, не буде уважати себе за покрядженого, не буде думати і жахати ся, щоб керма і провід не випали йому з рук, лиш скаже: ми всі рівні і добрі робітники! І тоді піде гладко хочби найтяжша праця, инакше все буде стояти, а в атмосфері будуть лиш незорібні класи.

Дуже гарно із своєї задані виявляли ся наші пані. Аж любо дивити ся на ту дітвору, котра що рана і в полудне спить ся до спільної столової і там засідає до співної і т. Сімдесят дітий одержує вини в убогій кухні два рази денно їду.

Кождей нині зроуміє і належино оцінить, якої відваги потреба було на се, щоб пустити ся нині на незеле і підняти ся такого труду, як отворене безплатної кухні. А прешми наші пані виказали стільки сприту, відваги і енергії, що нині усміхнені і ушасявлені гордо кождо му розповідують: Ми маємо вже 70 дітий! І ми тїшимо ся сим і бажаємо собі лиш, щоб так, як удало ся знайти фонди і просянти на прокормленє такої чисельної народної, маленької армії, щоб так само удало ся нам ще знайти і добути з повіту потрібні фонди на адвигненє в Жовкві „Українського Східського Захисту ім. митрополита гр. Анатрія Шептицького“ і „Української бурзи ім. Т. Шевченка“. От тоді — празднували б ми справді великий день триумфу у нашій повіті. Не в одного покотила ся би слеза праваної радости. Та, на жаль, леден чи скоро надїде ся бажана ханя для нас, бо до тепер яксь сей клич незайшов належного оціненя, хоч так він гарний і переконуючий. До тепер всего на всего збрано не цілх 1000 К., тимчасом всі громади обов'язані до зложеня своєї пайки, як се порішено на деканальнім соборчику в Жовкві дня 6. цвітня і на засіданю Українського повітового організаційного Комітету в Жовкві дня 1. мая. І так занедбало ся много в повіті в часі перед війною, а результат сега занедбання без нас нині по личи не об'як. Приміром, нема бурзи в Жовкві, нема і української м. додичи в школах і так зоно лишити на будуче, як що не подбаємо заздалегідь про найнеукійші потреби нашого повіту зараз таки.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

Складки на монумент-портрет приймас Красвий Союз Кредитовий у Львові, — число книжочки щадничої 4.000.

О П О В І С Т К И.

Четвер, 24. мая 1917.

Нині: греко-кат.: Вознесєніє Г. — римо-кат.: Поканіє на...

Завтра: греко-кат.: Епіфаніє і Гер. — римо-кат.: Урбані п.

— Заходєм Товариства Марійського Паня відбудеть ся в сали муз. Інститута ім. М. Лисенка

в пятницю дня 25. с. м. в год 7. вечером Святочний вечер в честь Меторочно Зачатої Пр. Діви Марії при ласкавій участі хору муз. Тов. „Львівський Боян“ і хору укр. богословів. Дохід призначений на „Живий паматник“ ім. митрополита Андрея Шептицького.

І Позір Жовківщина! вже отворена канцелярія фліл „Сільського Господаря“ в „Народнім Домі“ в Жовкві (Ринок). Години урядові від 10—2 і 4—6 крім неділі і свят. — о. Марині вич. голова.

341 1—3

Америка висилає військо до Європи.

БЕРН. (Таб.) Тутешній американський консуль оголошує заяву, після якої за дивізією американських військ, які з припоручення правительства Зєдинених Держав можливо скоро має удати ся до Європи як експедиційний корпус, відуть дальші посліжкі військ. Покликаню вже девять технічних полків призначених для Франції. Американська дивізія числить 20 до 25.000 жовнірів.

Димісія угорського кабінету.

БУДАПЕШТ (Таб.) Угорське Кор. Бюро доносить: Король не дає зробити правительственному прескотои, що відноситься до виборчого закона. Президент міністрів гр. Тіа висі димісію кабінету, яку король прийняв. Король припоручив президентови міністрів датише ведене біжучих справ. Що до авдієнцій в аязку з утворєнєм нового кабінету, не видано ще зарядженя.

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

в дня 23 мая 1917

ВІЙНА НА СХОДІ І НА БАЛКАНІ.

Не стало ся нічого, про що слід би до нести.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

Вчера на фронті над Сочею протягом дня знова був спокій. Що-лино пізним вечером неприятель підприняв атак, сильно приголовий метавками ми, на наші рови перед містом Горичею. Відперто його, причім неприятель поніс тяжкі втрати. — Сьогодні рано італійські гармати і метавки ми почали острілювати наші становища на височині Красу. Битва артилерії доходить до великої сил.

В Каринті і Тироли місцями збільшена босва діяльність.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гессе

НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

в дня 23. мая 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група військ баварського на ступника престола кн. Рупрехта: Коло Noullauch і Vailcourt відперто кілька на ступів Англіїшів, приготовлених сильним огнем.

Група військ німецького на ступника престола: Над Сною і на фронті в Шампанї діяльність артилерії була перед полуднем мірна. По полудни по наглим збільшеню артилерійського огню пішли сильні французькі наступи на просторі від Paussy до lisa Laville au Bois, які великим завязєм були повторювані аж до вечера.

У витривалій боротьбі в близька і сильним протинаступами полки баварські, доліжно-шлеські і познанські вдержали свої становища проти кількох наступів і відкинули неприятеля. Завязті бої ручними гранатами вели ся далі в ночи. Уступаючому ворогові нанесли ми нашим огнем тяжкі втрати. Французи понесли ізза невдачі наступу кроваве поражєнє.

Група військ кн. Альбрехта: На фронті льотаринським і в Сунагаз відперто неприятельські винні відділи.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Сильним винищуючим огнем відповідали ми на огонь російської артилерії, що відзивала ся на кількох відтинках.

На фронті македонським при бурі і дощи була незначна босва діяльність.

Перший квартирмайстер ген. Людвиг...

